

Tantárgy neve / Course: Bevezetés a pedagógiai gondolkodás és iskola történetébe	Kreditszám / Credit: 3
Oktató / Instructor: Nagy Péter Tibor	
Tanóra típusa / Type: kötelező	
Óraszám (félévi/heti) / Hours (per semester/week): 12L/30N	
Számonkérés módja (koll. / gyj.) / Requirements (exam/seminar grade): koll.	
Tantárgy tantervi helye (félév) / Course in the curriculum (semester): őszi félév	
Előtanulmányi feltételek / Prerequisite: nincs	
Tantárgyleírás / Course description: A tantárgy oktatásának célja: A hallgatók bevezetése a nevelésre vonatkozó eszmék, koncepciók és az iskoláztatás fejlődésének történetébe; az egyes korszakok pedagógiai esztétörténeti és iskolatörténeti jellemzőinek, valamint a neveléstörténeti folyamatoknak alapozó jellegű – kronologikus – áttekintése. Kurzustematika: 1. A neveléstudomány tárgya, alapfogalmai. A neveléstörténet tárgya, forrásai. 2. A nevelés őskori kezdetei. Nevelés az ókori Keleten. 3. Az ókori görög nevelés (Spárta, Athén). Platón és Arisztotelész a nevelésről. 4. A középkori keresztény nevelés. A magyar iskola kezdetei (9-15.sz.) 5. A humanizmus gyermekképe és nevelésfelfogása. A reformáció és az ellenreformáció iskolapolitikája. 6. Comenius élete és pedagógiai munkássága. A magyar iskola a 16-17. században; Apáczai Csere János tevékenysége. 7. A felvilágosodás hatása a nevelésügyre. Locke nevelési nézetei. 8. Rousseau pedagógiai munkássága. Pestalozzi és a népoktatás. 9. A modern oktatási rendszerek kialakulása Európában. Az 1777. évi Ratio Educationis.	

10. A polgári neveléstudomány kialakulása és fejlődése a 18-19. században; Herbart munkássága. A

reformpedagógia előzményei és irányzatai a 19. század második felében.

11. Magyarország iskolaügye a 19. század első felében. Eötvös és az 1869. évi népoktatási törvény.

12. A modern magyarországi iskolarendszer kialakulása a 19. század második felében. A magyar

neveléstudomány és a pedagógusképzés a dualizmus korában.

13. Az oktatásügy nemzetközi fejlődési tendenciái és a reformpedagógia új irányzatai a 20. században.

Magyarország iskolaügye a két világháború között.

14. Oktatáspolitikai Magyarország, 1945-1990. Oktatásügyi változások a rendszerváltás után.

15. Az 1993. évi Köznevelési törvény és módosításai. Az oktatásügy tartalmi szabályozása: a Nemzeti Alaptanterv

Kompetenciák / Competencies:

- 1) **Tudás / Knowledge:** A hallgatók átfogó tudást szereznek a neveléstörténet főbb korszakairól, irányzatairól és legfontosabb gondolkodóiról.
- 2) **Képesség / Skills:** A hallgatók megértik az iskola, mint intézmény kialakulását, társadalmi funkcióinak változását, a köznevelés elterjedését és a tanárképzés történetét.
- 3) **Attitűd / Attitude:** Képesek lesznek felismerni a pedagógiai eszmék és a kor társadalmi-politikai folyamatai közötti összefüggéseket.
- 4) **Autonómia és felelősség / Autonomy and Responsibility:** Kialakul a hallgatókban a pedagógia fejlődésének és a múltbeli oktatási kihívások iránti érzékenység. Készségessé válnak a különböző pedagógiai elméletek és megközelítések megismerésére és befogadására, nyitottan állnak a diszkusszióhoz és a más nézőpontokhoz.

Kötelező irodalom / Compulsory reading:

MÉSZÁROS István – NÉMETH András – PUKÁNSZKY Béla: Bevezetés a pedagógiai gondolkodás és a nevelés történetébe. Osiris, Budapest, 2004.

MÉSZÁROS István – NÉMETH András – PUKÁNSZKY Béla: Neveléstörténeti szöveggyűjtemény. Osiris, Budapest, 2004.

KARDOS József – KELEMEN Elemér: 1000 éves a magyar iskola. Korona, Budapest, 1996.

Ajánlott irodalom / Recommended reading:

GÁSPÁR László – KELEMEN Elemér: Neveléstörténet probléma – történeti alapon. OKKER, Budapest, 1999.

KELEMEN Elemér: Hagyomány és modernizáció. Oktatáspolitikai változások Magyarországon a 19-20. században. Új Mandátum, Budapest, 2002.

Számonkérés, követelmény / Evaluation, requirements:

75%-os részvétel, szóbeli vizsga

Az értékelés módszere és rendszere / Assessment methods and its system: szóbeli vizsga

Tantárgyfelelős (név, beosztás, tud. fokozat) / Subject supervisor (name, position, academic degree): -

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha vannak(név, beosztás, tud. fokozat) / Instructors involved in teaching the course, if any (name, position, academic degree): -